

Plusouderschap in hedendaagse gezinnen Nood aan een wettelijk kader?

Studiedag Scheiding in Vlaanderen II
29/04/26

Bieke Maes & Jan Van Bavel
bieke.maes@kuleuven.be
Research Group on Social, Political and Population
Change (ReSPOND)

KU LEUVEN

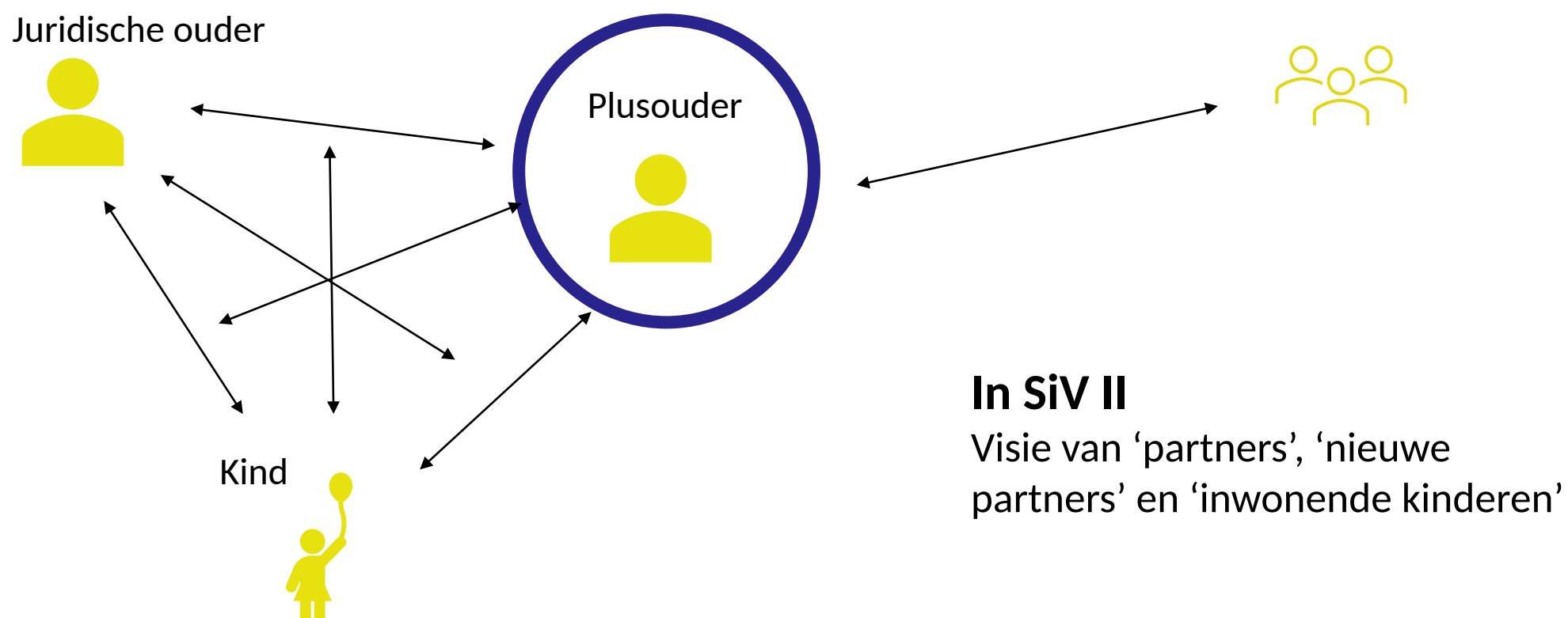
Inhoud

1. Ervaringen van plusouders
2. Een wettelijk kader?
3. Een wettelijk kader voor mij?
4. Conclusie

KU LEUVEN

Verschillende perspectieven

Intro

Resultaten 1

Resultaten 2

Resultaten 3

Conclusie

KU LEUVEN

waarom geïnteresseerd in wettelijk kader?

Praktische vragen vanuit de praktijk
Past onze wetgeving bij hedendaagse gezinslandschap?
Verschillende wetsvoorstellen, o.a. Taelman (2010) of Geens (2023)

Wat vinden leden van NSG? (Poortman, 2023; Willekens et al., 2025)

- Afhankelijk van ervaringen en rol in gezin
- Situatieafhankelijk

Intro

Resultaten 1

Resultaten 2

Resultaten 3

Conclusie

KU LEUVEN

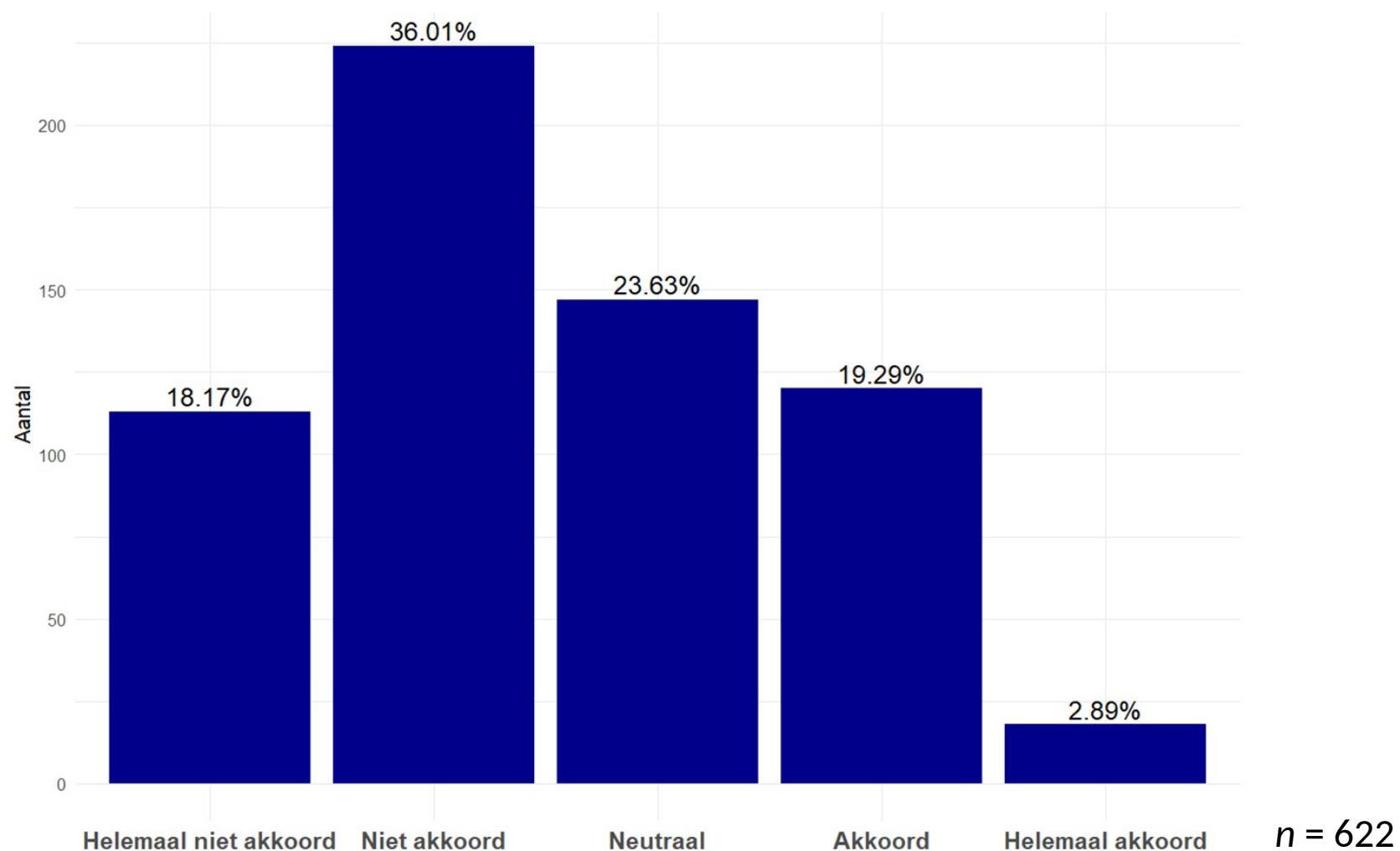
1. Ervaringen van plusouders

(data partners en nieuwe partners)

KU LEUVEN

1. Ervaringen van plusouders

Ik vind het moeilijk om de rol van plusouder in te vullen tegenover mijn partner.

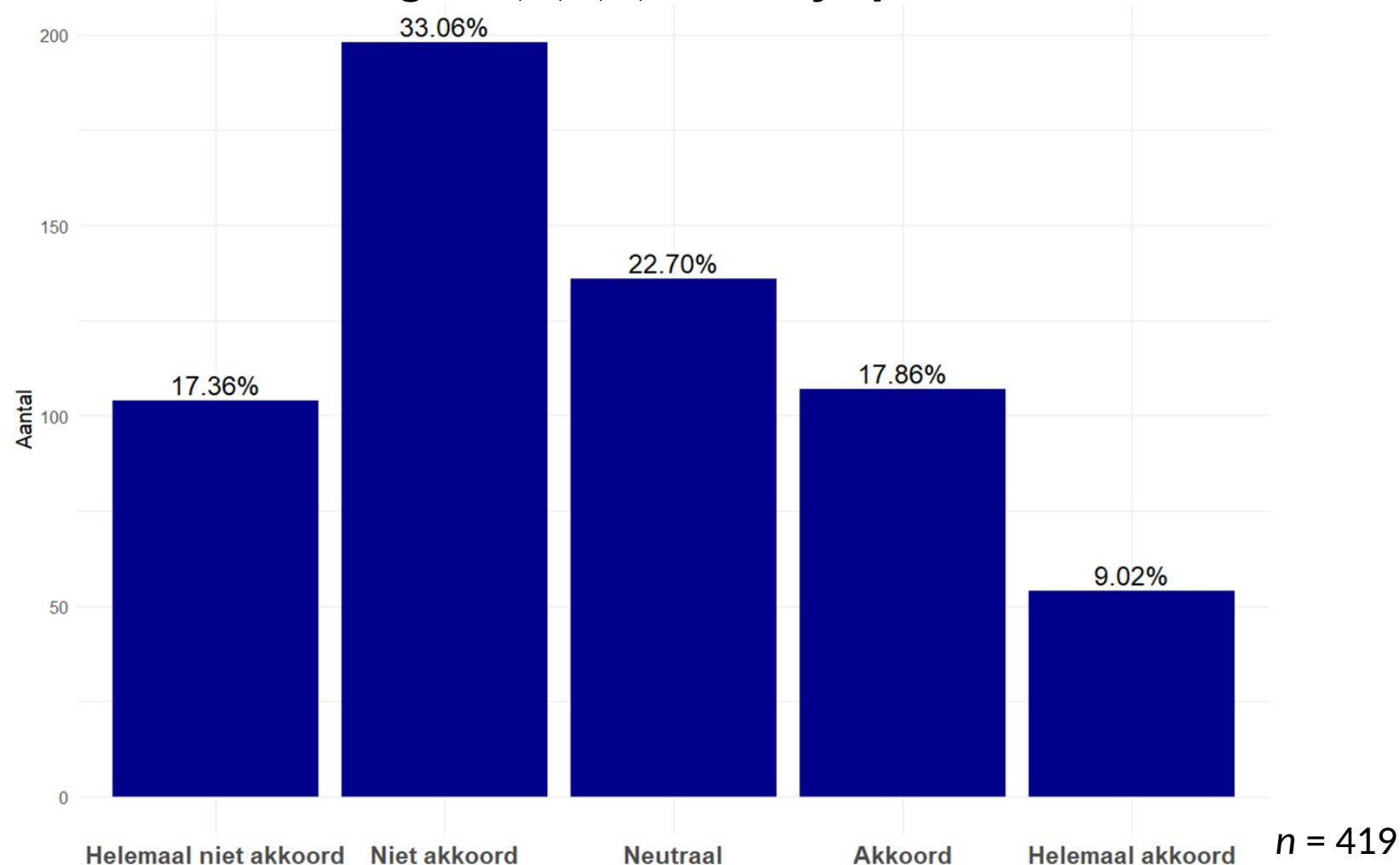

n = 622

KU LEUVEN

1. Ervaringen van plusouders

Ik vind het moeilijk om de rol van plusouder in te vullen tegenover de echtgeno(o)t(e) van mijn partner.

Intro

Resultaten 1

Resultaten 2

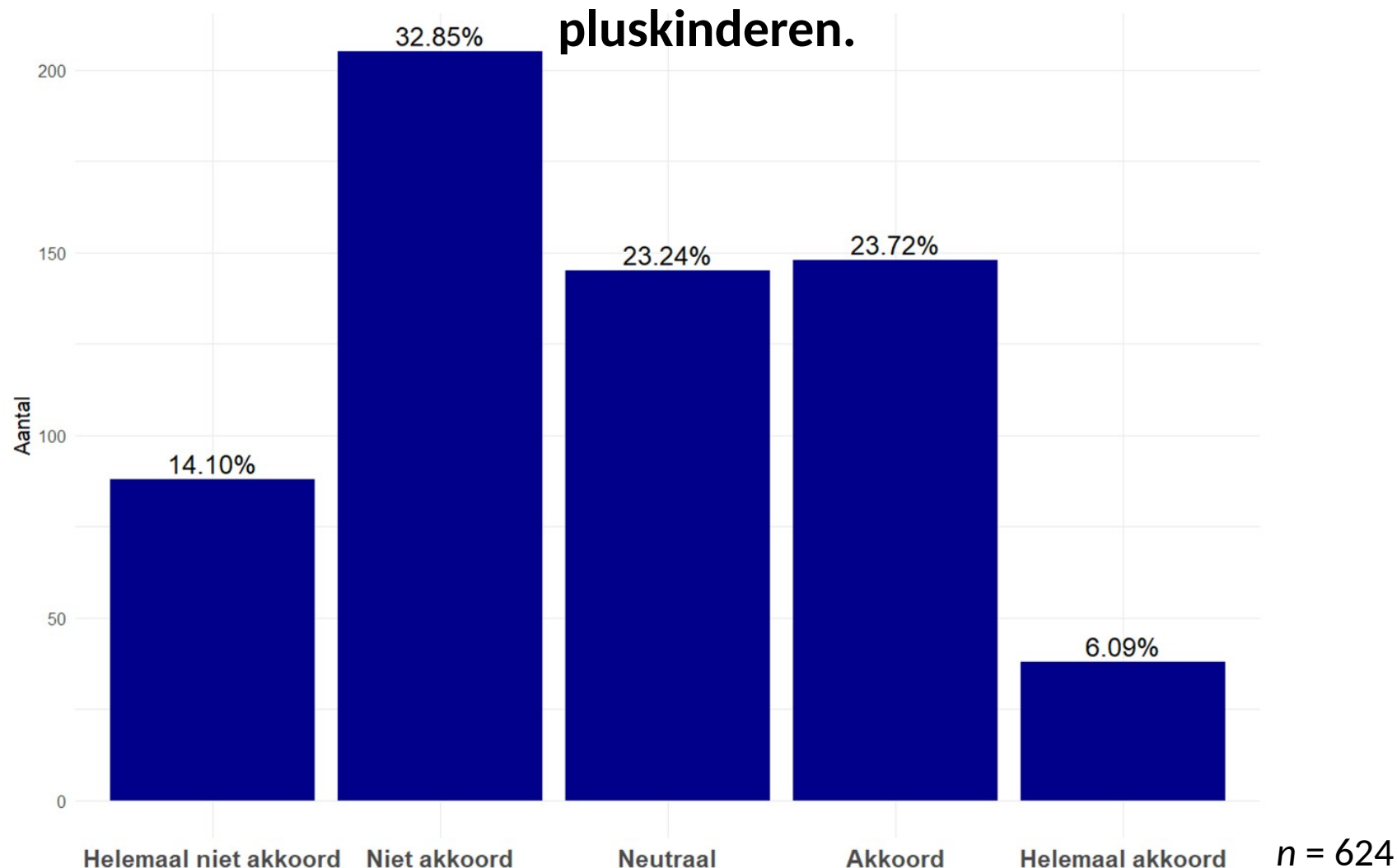
Resultaten 3

Conclusie

KU LEUVEN

1. Ervaringen van plusouders

Ik vind het moeilijk om de rol van plusouder in te vullen tegenover mijn pluskinderen.

Intro

Resultaten 1

Resultaten 2

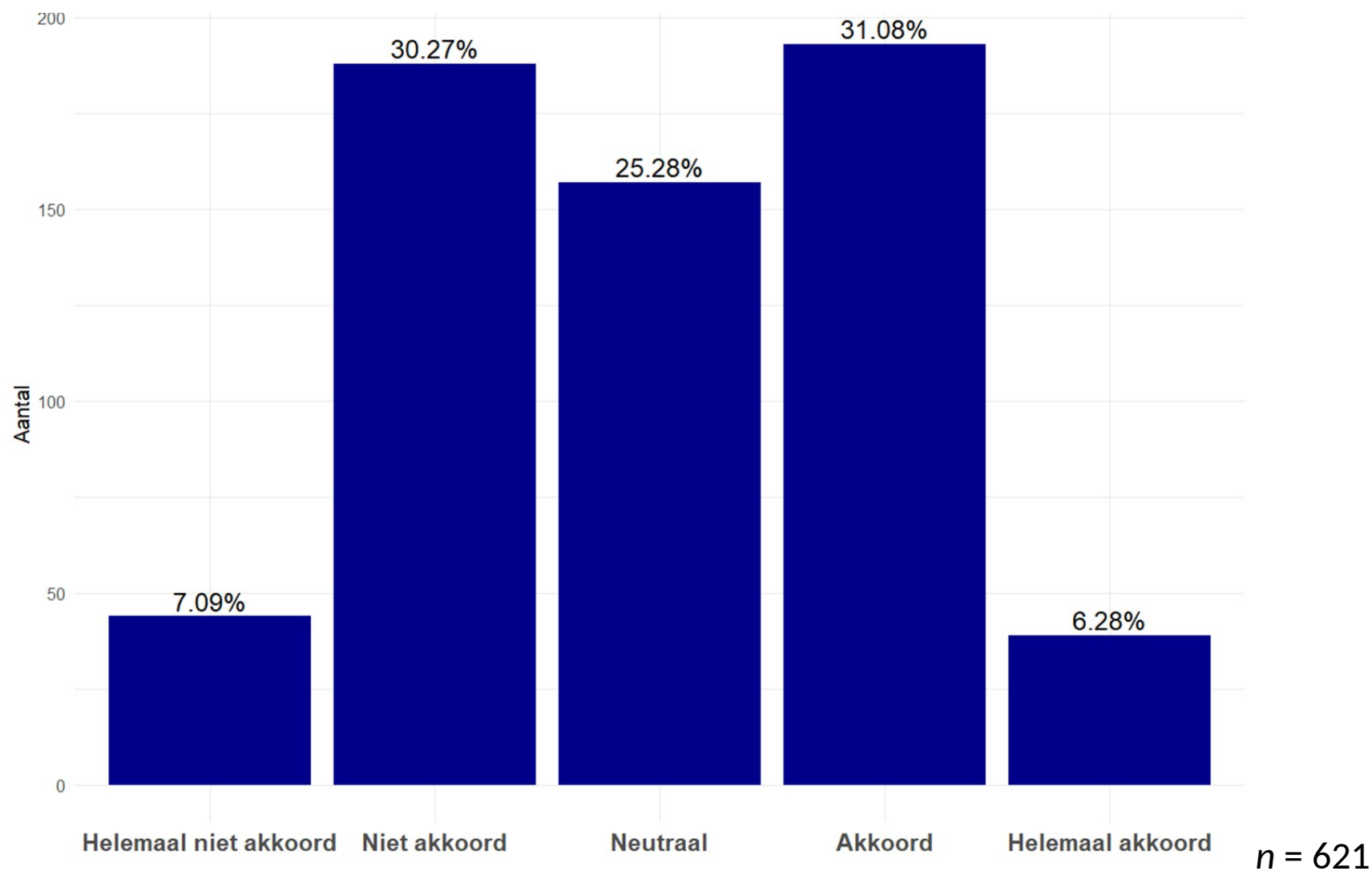
Resultaten 3

Conclusie

KU LEUVEN

1. Ervaringen van plusouders

Ik wil eerder een vriend dan een ouderfiguur zijn voor mijn pluskind(eren).

Intro

Resultaten 1

Resultaten 2

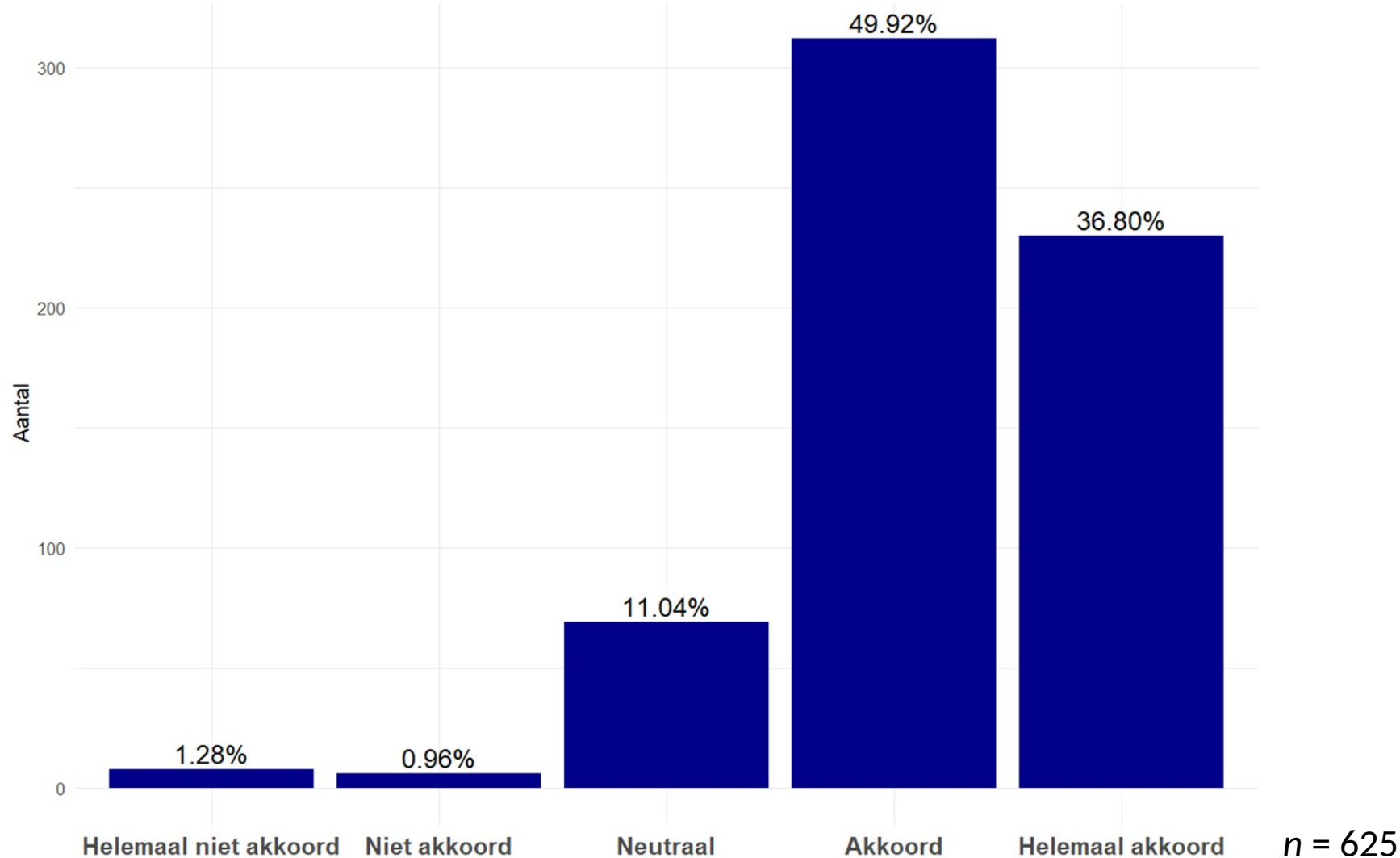
Resultaten 3

Conclusie

KU LEUVEN

1. Ervaringen van plusouders

Ik vind het belangrijk om een goede band te hebben met mijn pluskind(eren).

Intro

Resultaten 1

Resultaten 2

Resultaten 3

Conclusie

KU LEUVEN

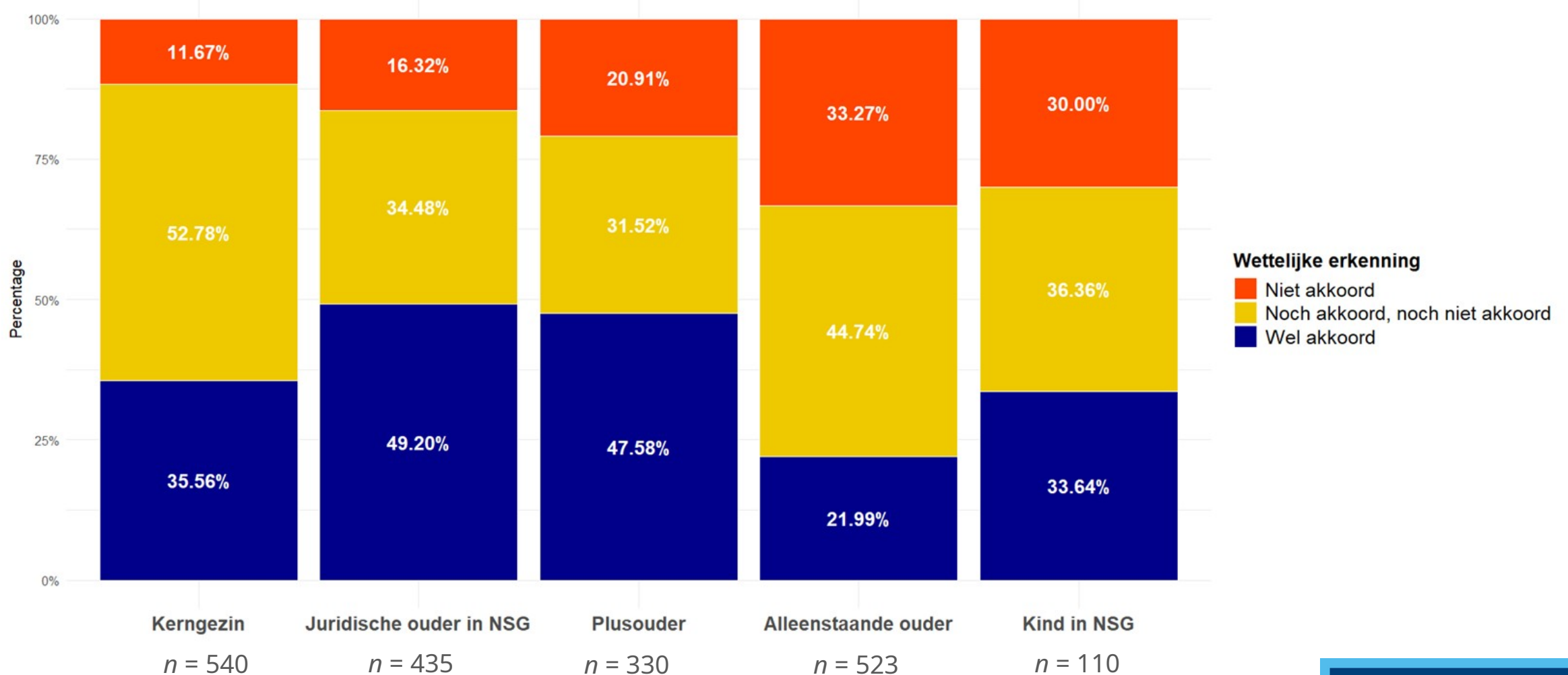
2. Een wettelijk kader?

(data partners en inwonende kinderen)

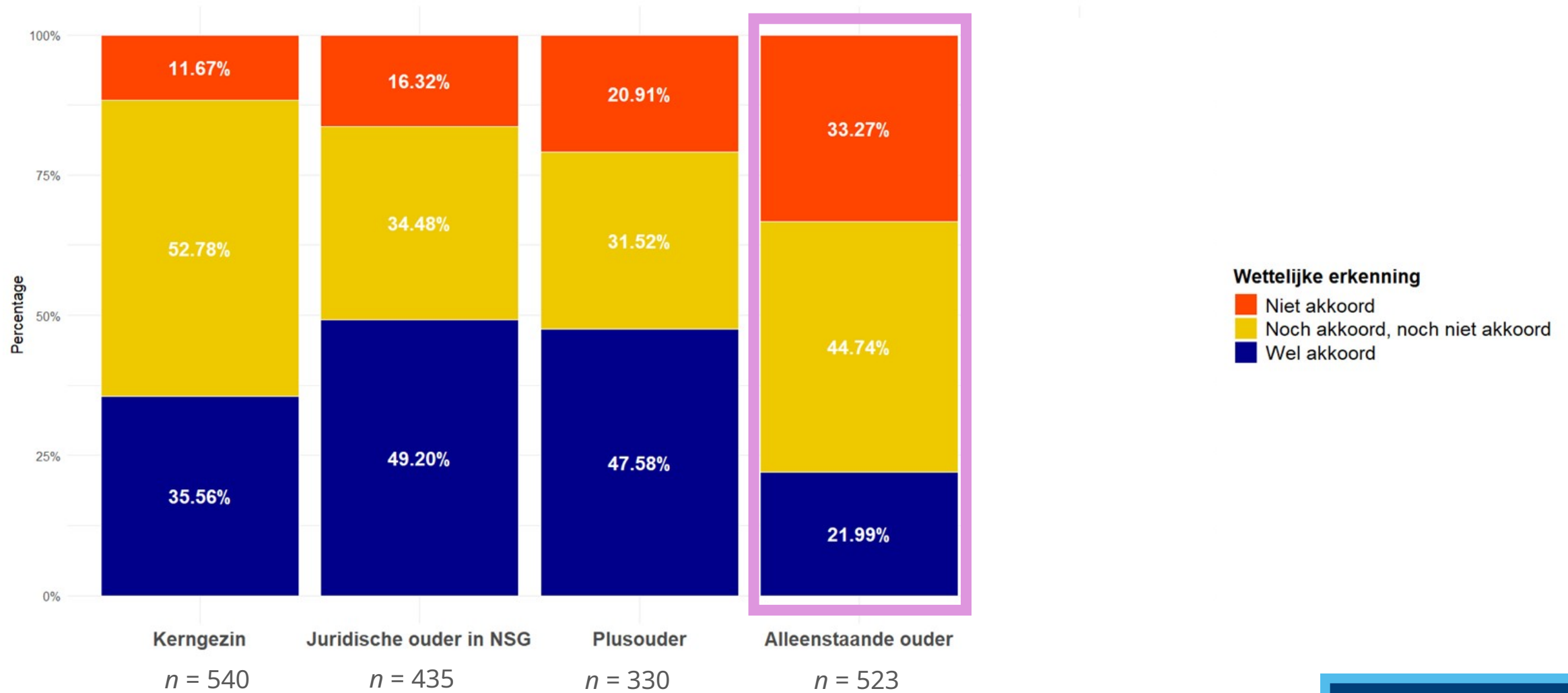
2. Een wettelijk kader?

Er zou meer wettelijke erkenning moeten komen voor de rol van plusouders.

2. Een wettelijk kader?

Er zou meer wettelijke erkenning moeten komen voor de rol van plusouders.

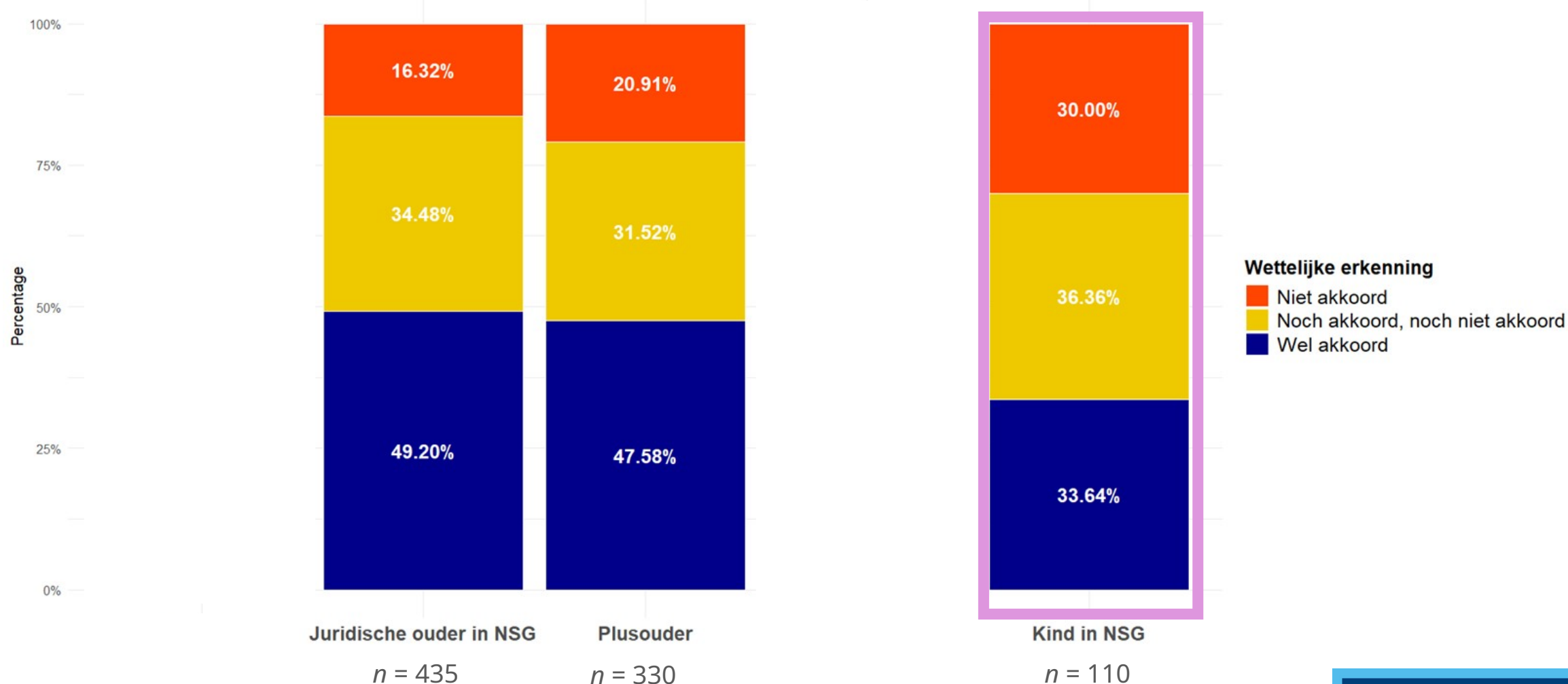
2. Een wettelijk kader?

Er zou meer wettelijke erkenning moeten komen voor de rol van plusouders.

2. Een wettelijk kader?

Er zou meer wettelijke erkenning moeten komen voor de rol van plusouders.

Intro	Resultaten 1	Resultaten 2	Resultaten 3	Conclusie
Ouder in kerngezin	Juridische ouder in NSG	Plusouder	Alleenstaande ouder	Kind in NSG
Gender	Gender	Gender	Gender	Gender
Gescheiden ouders	Gescheiden ouders	Gescheiden ouders	Gescheiden ouders	Conflict tussen ouders
	Ex-partner heeft nieuwe relatie	Moeilijkheden als plusouder	Ex-partner heeft nieuwe relatie	Gevoel bij scheiding
	Relatie met ex-partner	Leeftijd jongste pluskind	Relatie met ex-partner	Slechte relatie met plusouder
	Conflict met ex-partner	Eigen kind	Conflict met ex-partner	
		Ex-partner heeft nieuwe relatie*		
		Relatie met ex-partner*		
		Conflict met ex-partner*		

*wie ook eigen kind heeft uit eerdere relatie

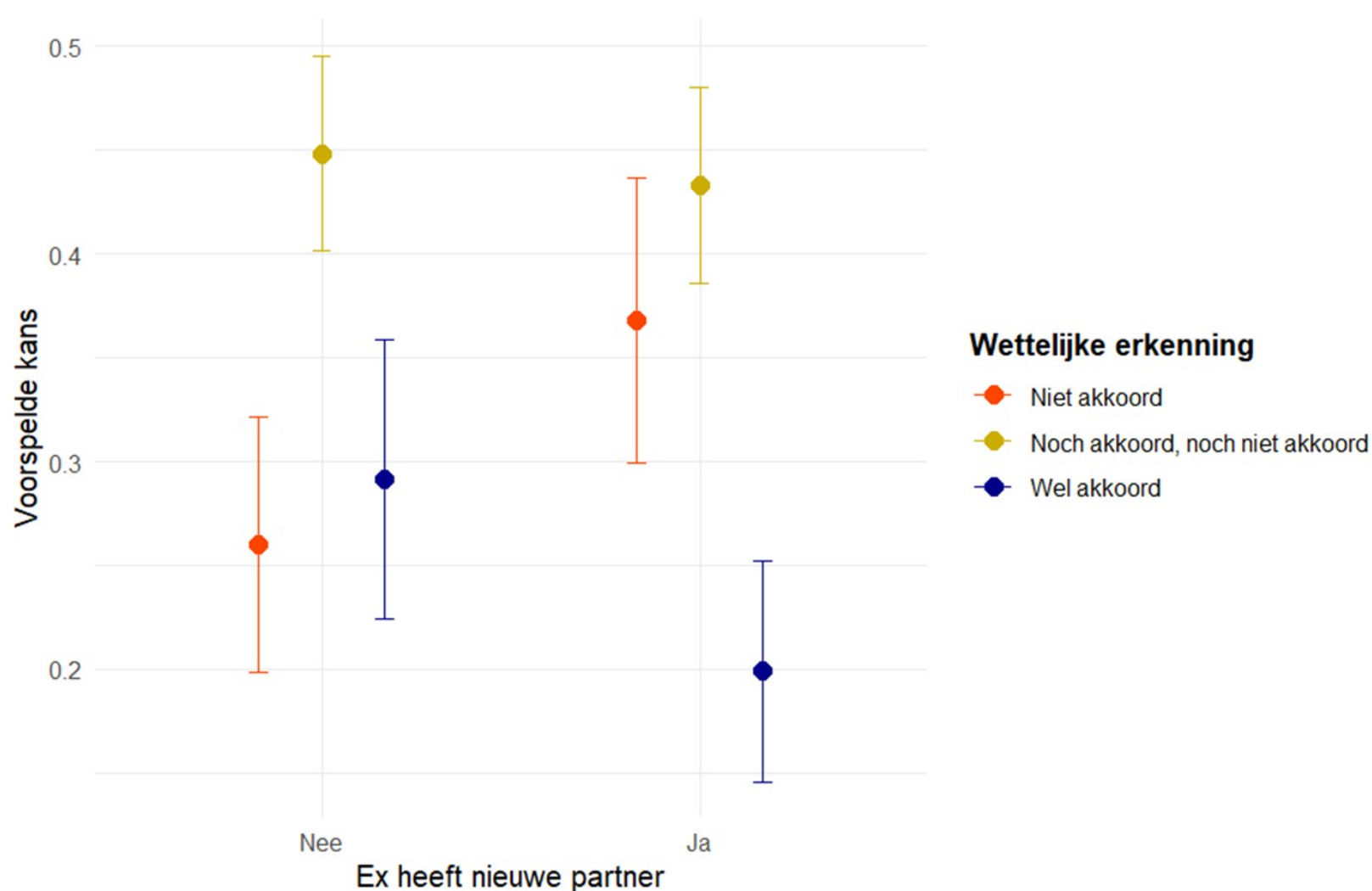
Ouder in kerngezin	Juridische ouder in NSG	Plusouder	Alleenstaande ouder	Kind in NSG
Gender	Gender	Gender	Gender	Gender
Gescheiden ouders	Gescheiden ouders	Gescheiden ouders	Gescheiden ouders	Conflict tussen ouders
	Ex-partner heeft nieuwe relatie	Moeilijkheden als plusouder	Ex-partner heeft nieuwe relatie	Gevoel bij scheiding
	Relatie met ex-partner	Leeftijd jongste pluskind	Relatie met ex-partner	Slechte relatie met plusouder
	Conflict met ex-partner	Eigen kind	Conflict met ex-partner	
		Ex-partner heeft nieuwe relatie*		
		Relatie met ex-partner*		
		Conflict met ex-partner*		

*wie ook eigen kind heeft uit eerdere relatie

KU LEUVEN

Alleenstaande ouders – ex neemt nieuwe partner

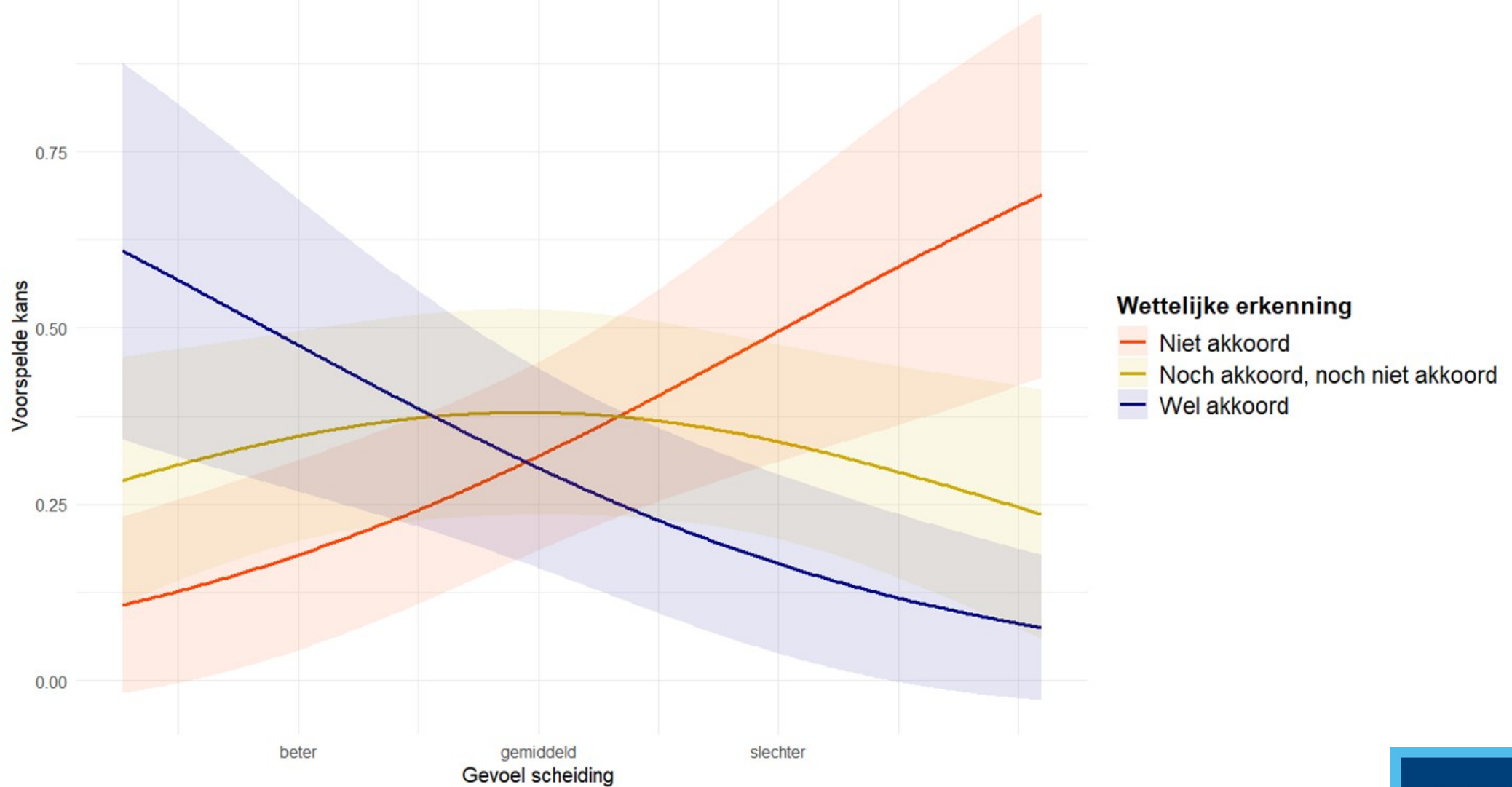
Er zou meer wettelijke erkenning moeten komen voor de rol van plusouders.

KU LEUVEN

Kinderen - gevoel scheiding

Er zou meer wettelijke erkenning moeten komen voor de rol van plusouders.

KU LEUVEN

Intro

Resultaten 1

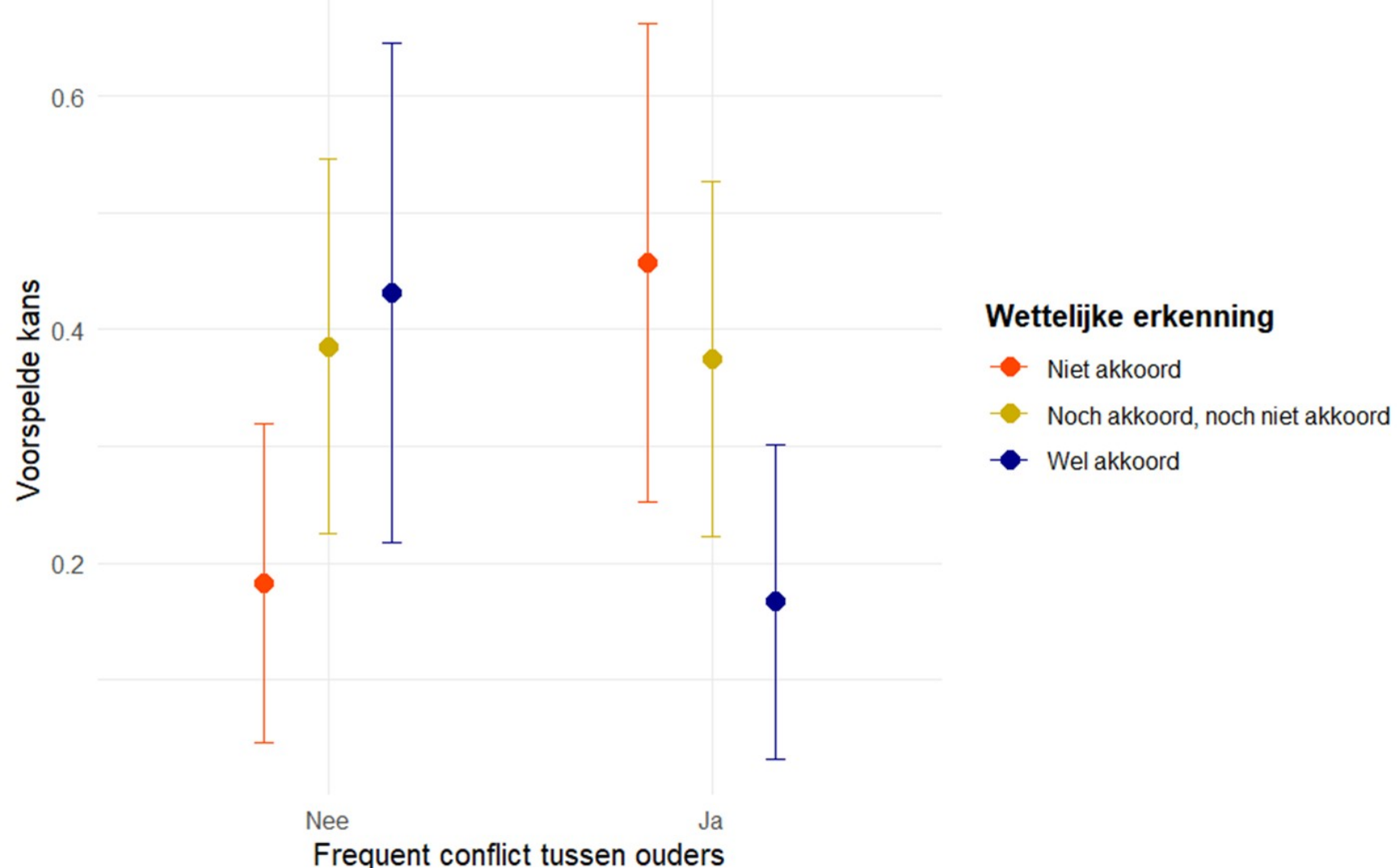
Resultaten 2

Resultaten 3

Conclusie

Kinderen - frequent conflict tussen ouders

Er zou meer wettelijke erkenning moeten komen voor de rol van plusouders.

KU LEUVEN

Intro

Resultaten 1

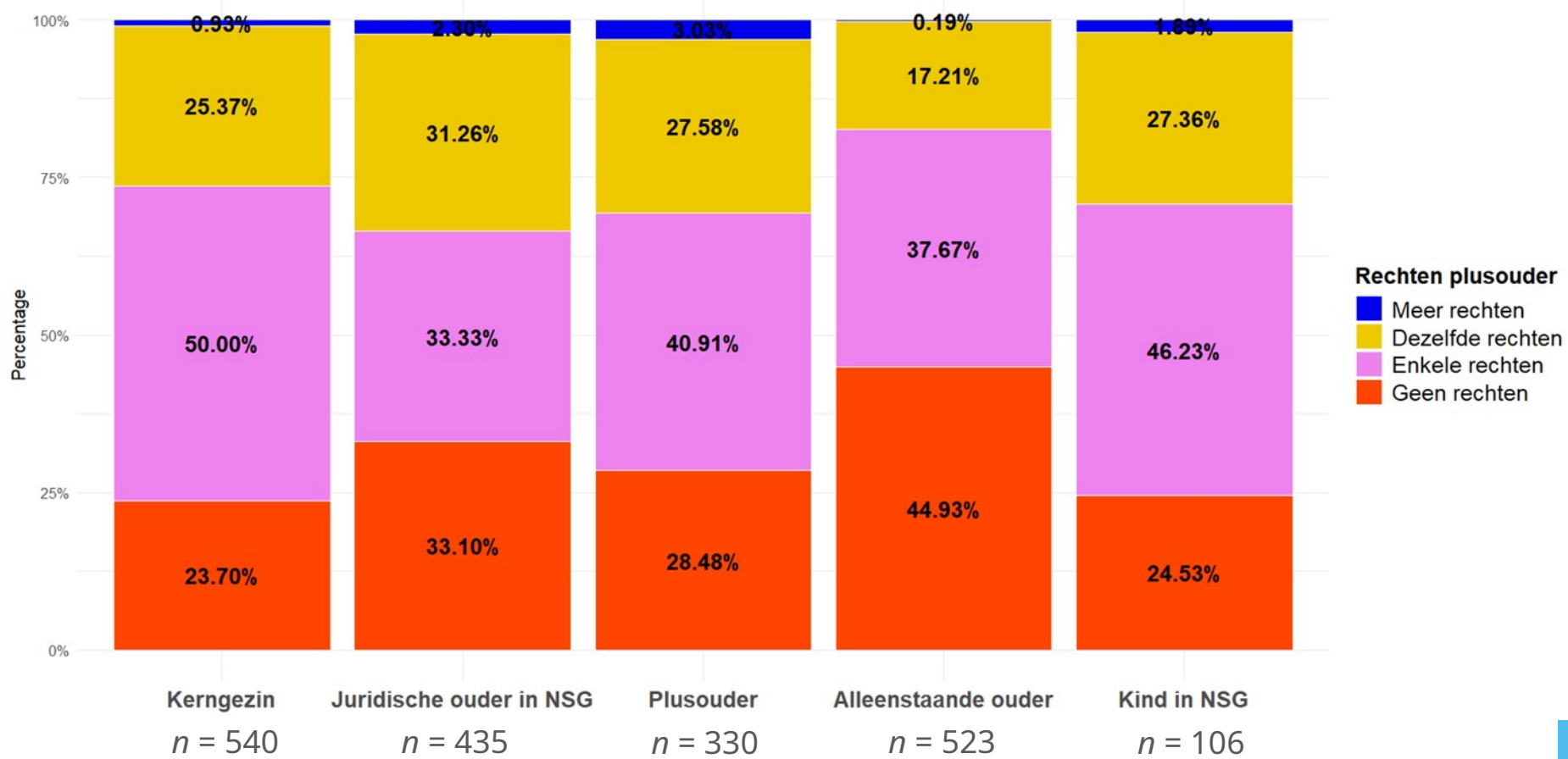
Resultaten 2

Resultaten 3

Conclusie

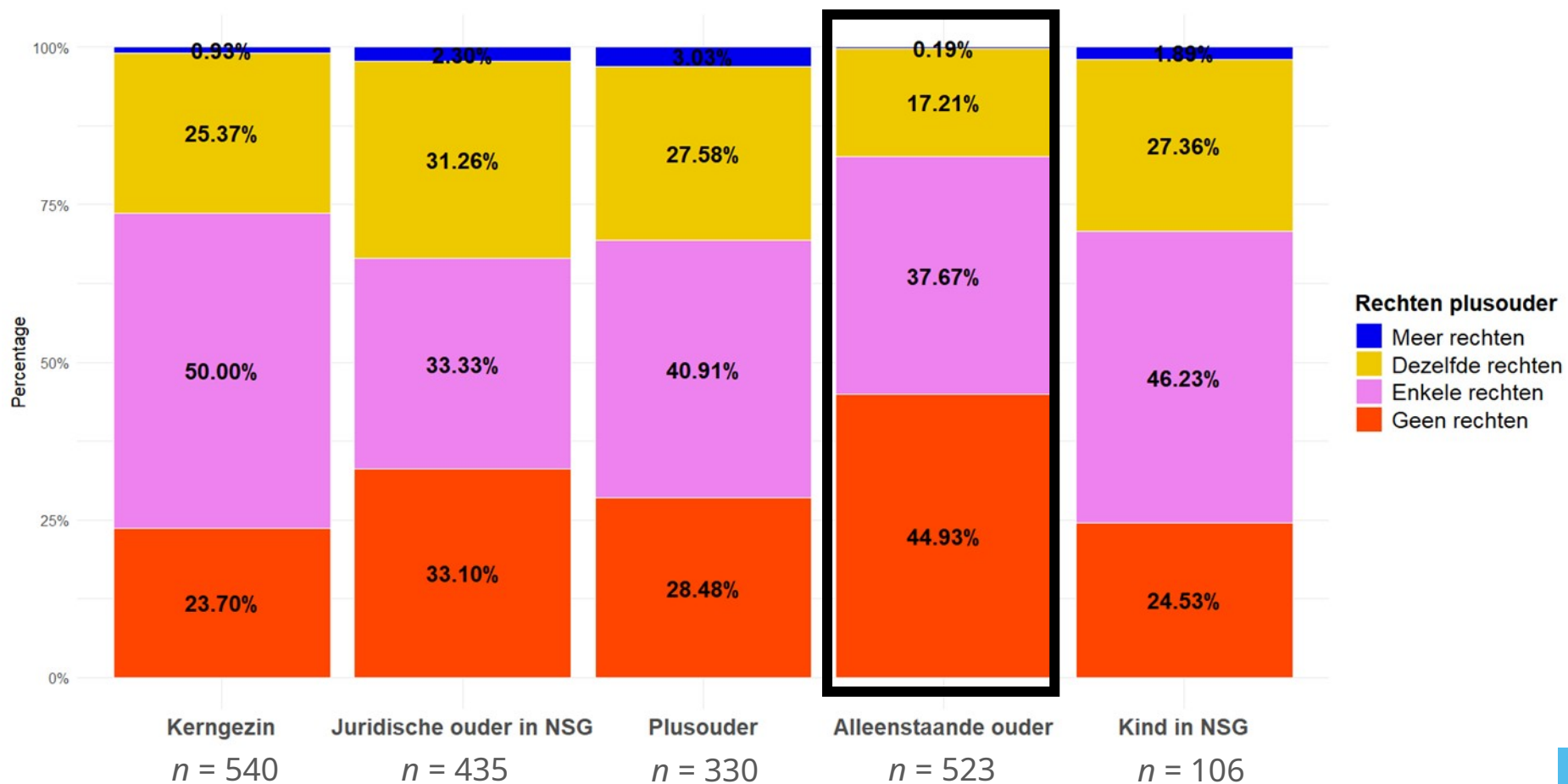
2. Een wettelijk kader?

Stel een minderjarig kind woont het grootste deel van de tijd bij zijn/haar biologische vader en een plusmoeder. In hoeverre vind je dan dat deze plusmoeder, bij wie het kind grotendeels woont, ouderlijk gezag zou moeten kunnen krijgen?

2. Een wettelijk kader?

Stel een minderjarig kind woont het grootste deel van de tijd bij zijn/haar biologische vader en een plusmoeder. In hoeverre vind je dan dat deze plusmoeder, bij wie het kind grotendeels woont, ouderlijk gezag zou moeten kunnen krijgen?

Ouder in kerngezin	Juridische ouder in NSG	Plusouder	Alleenstaande ouder	Kind in NSG
Gender	Gender	Gender	Gender	Gender
Gescheiden ouders	Gescheiden ouders	Gescheiden ouders	Gescheiden ouders	Conflict tussen ouders
	Ex-partner heeft nieuwe relatie	Moeilijkheden als plusouder	Ex-partner heeft nieuwe relatie	Gevoel bij scheiding
	Relatie met ex-partner	Leeftijd jongste pluskind	Relatie met ex-partner	Slechte relatie met plusouder
	Conflict met ex-partner	Eigen kind	Conflict met ex-partner	
		Ex-partner heeft nieuwe relatie*		
		Relatie met ex-partner*		
		Conflict met ex-partner*		

*wie ook eigen kind heeft uit eerdere relatie

KU LEUVEN

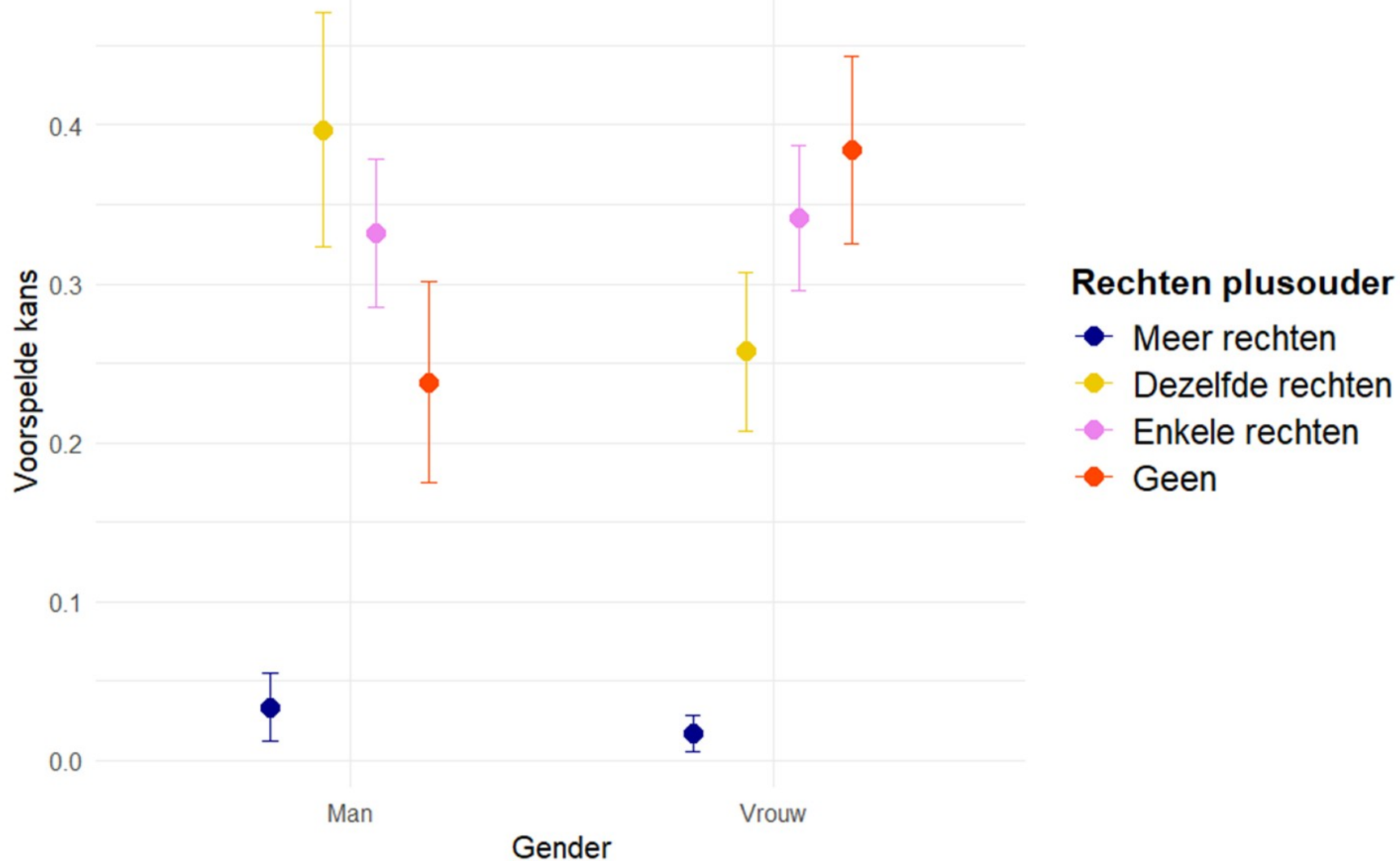
Ouder in kerngezin	Juridische ouder in NSG	Plusouder	Alleenstaande ouder	Kind in NSG
Gender	Gender	Gender	Gender	Gender
Gescheiden ouders	Gescheiden ouders	Gescheiden ouders	Gescheiden ouders	Conflict tussen ouders
	Ex-partner heeft nieuwe relatie	Moeilijkheden als plusouder	Ex-partner heeft nieuwe relatie	Gevoel bij scheiding
	Relatie met ex-partner	Leeftijd jongste pluskind	Relatie met ex-partner	Slechte relatie met plusouder
	Conflict met ex-partner	Eigen kind	Conflict met ex-partner	
		Ex-partner heeft nieuwe relatie*		
		Relatie met ex-partner*		
		Conflict met ex-partner*		

*wie ook eigen kind heeft uit eerdere relatie

KU LEUVEN

Juridische ouders in NSG - gender

Stel een minderjarig kind woont het grootste deel van de tijd bij zijn/haar biologische vader en een plusmoeder. In hoeverre vind je dan dat deze plusmoeder, bij wie het kind grotendeels woont, ouderlijk gezag zou moeten kunnen krijgen?

KU LEUVEN

Intro

Resultaten 1

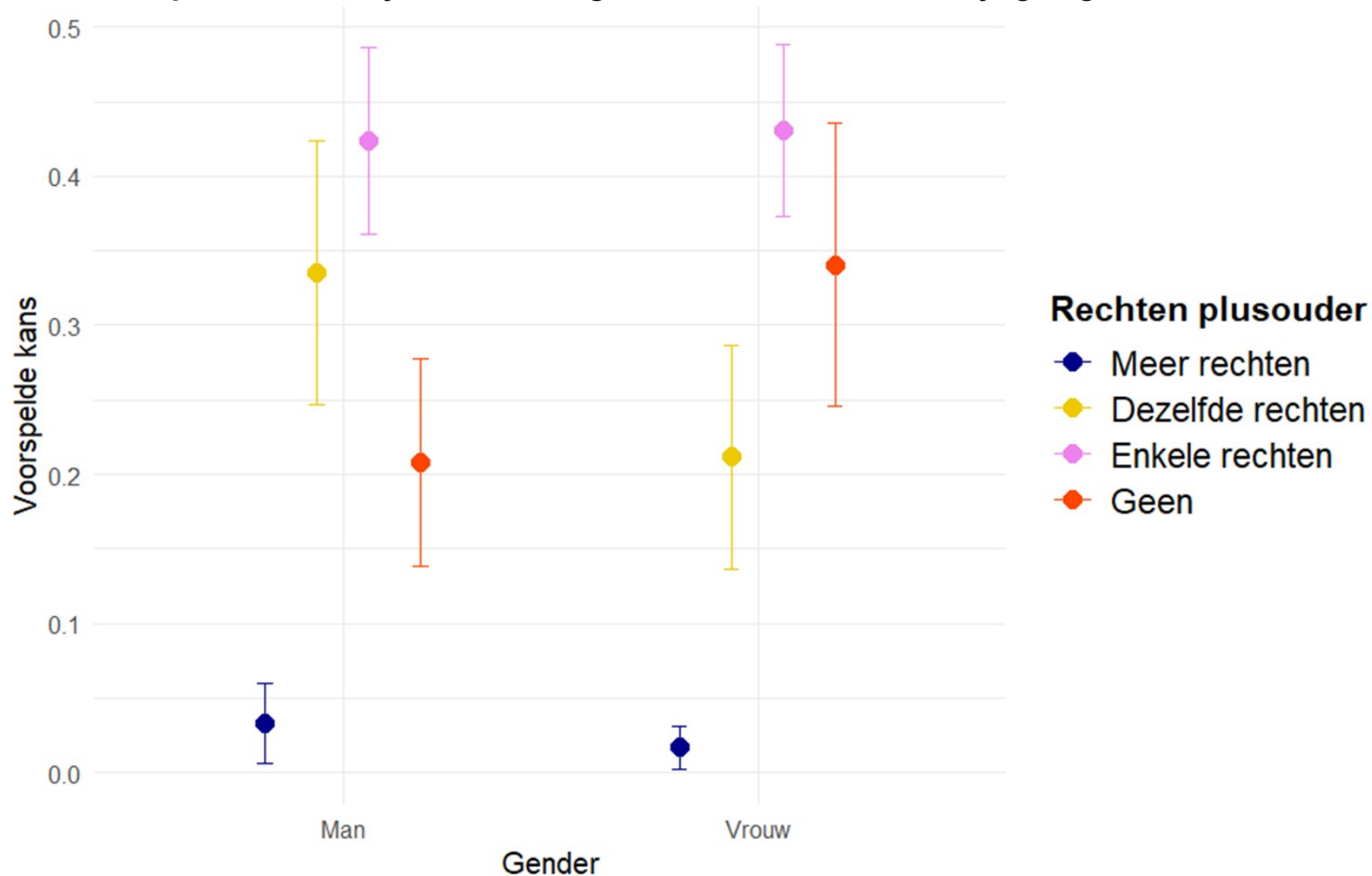
Resultaten 2

Resultaten 3

Conclusie

Plusouders - gender

Stel een minderjarig kind woont het grootste deel van de tijd bij zijn/haar biologische vader en een plusmoeder. In hoeverre vind je dan dat deze plusmoeder, bij wie het kind grotendeels woont, ouderlijk gezag zou moeten kunnen krijgen?

KU LEUVEN

Intro

Resultaten 1

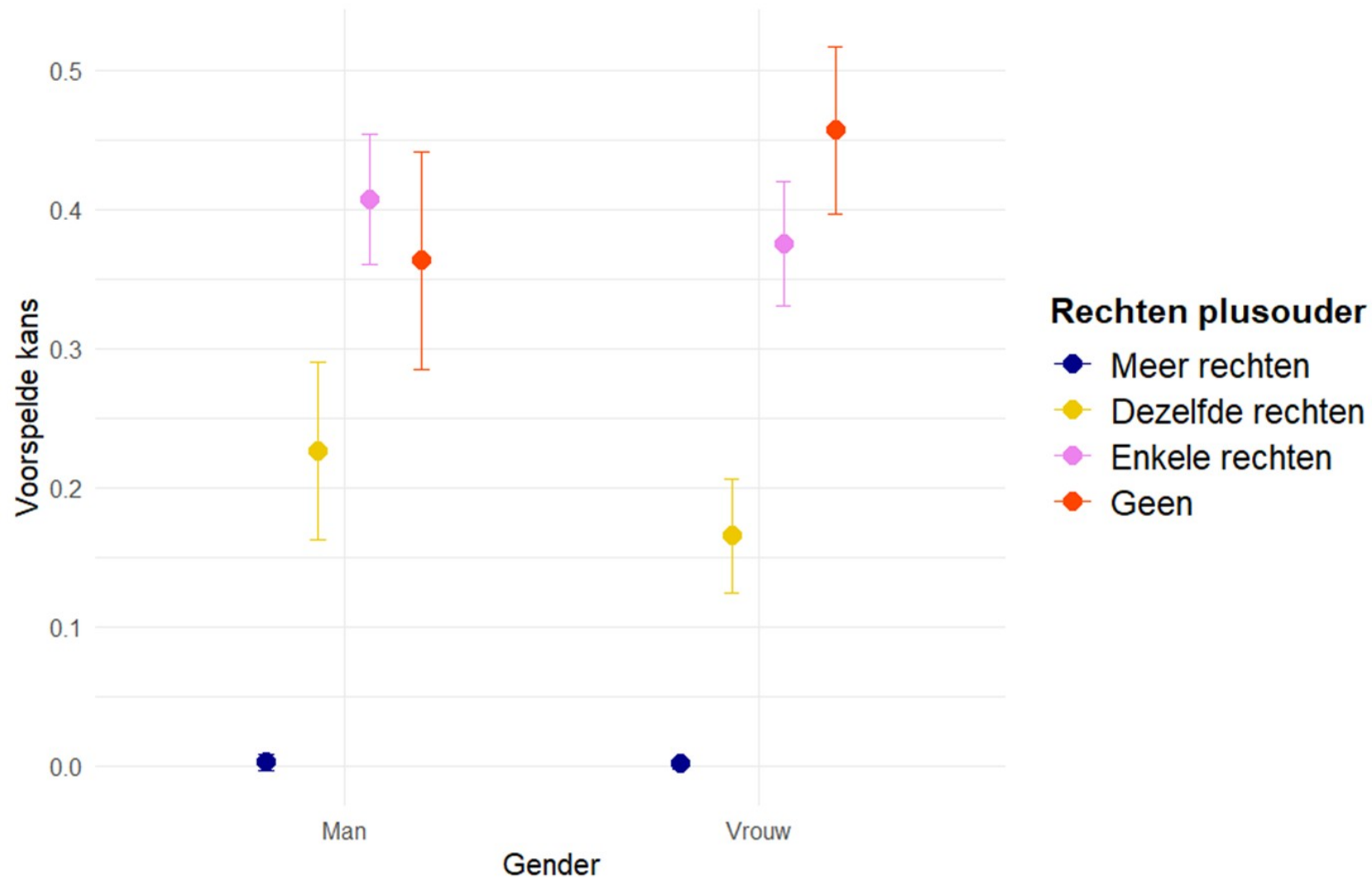
Resultaten 2

Resultaten 3

Conclusie

Alleenstaande ouders - gender

Stel een minderjarig kind woont het grootste deel van de tijd bij zijn/haar biologische vader en een plusmoeder. In hoeverre vind je dan dat deze plusmoeder, bij wie het kind grotendeels woont, ouderlijk gezag zou moeten kunnen krijgen?

KU LEUVEN

Intro

Resultaten 1

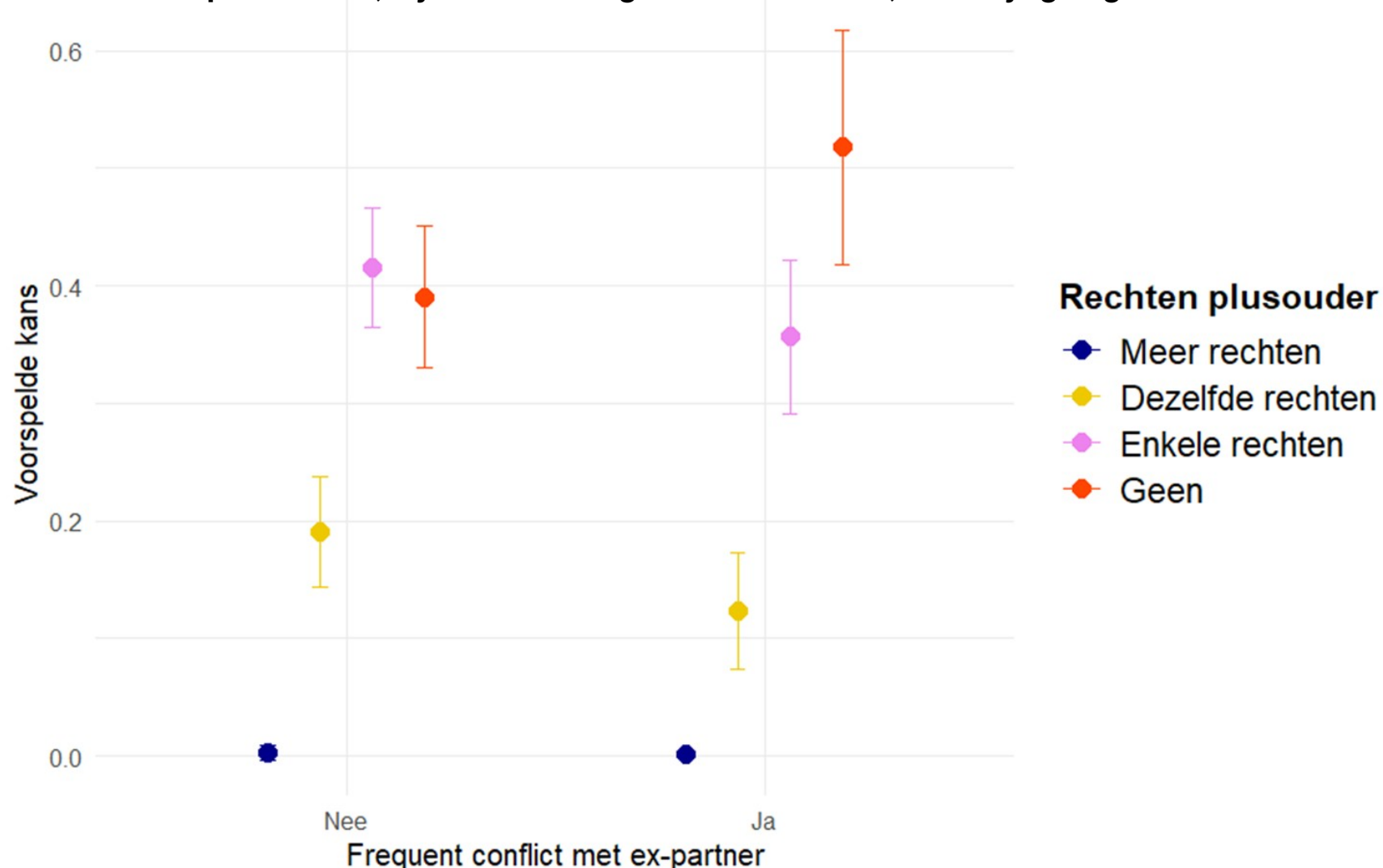
Resultaten 2

Resultaten 3

Conclusie

Alleenstaande ouders - frequent conflict met ex-partner

Stel een minderjarig kind woont het grootste deel van de tijd bij zijn/haar biologische vader en een plusmoeder. In hoeverre vind je dan dat deze plusmoeder, bij wie het kind grotendeels woont, ouderlijk gezag zou moeten kunnen krijgen?

KU LEUVEN

Intro

Resultaten 1

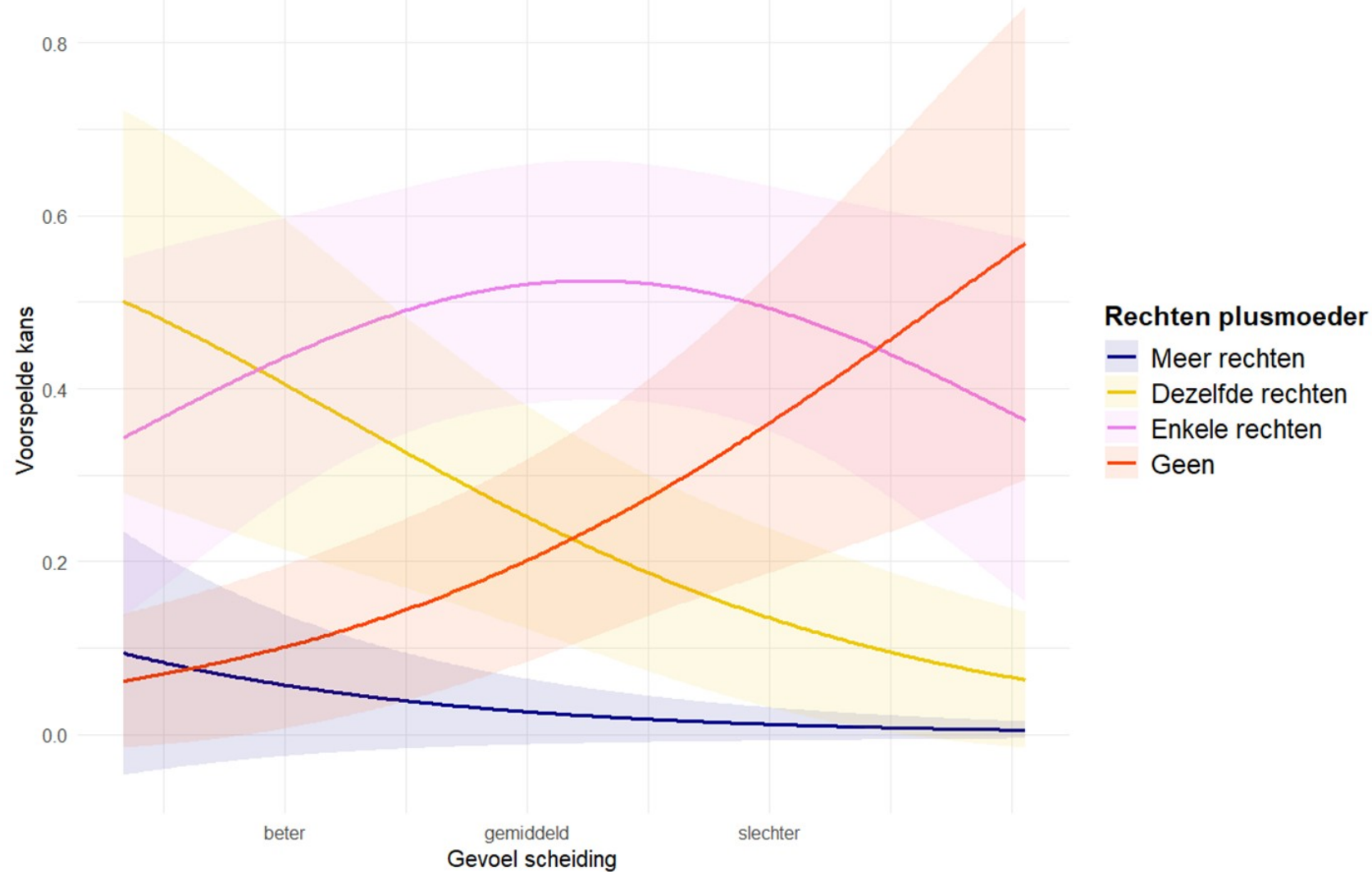
Resultaten 2

Resultaten 3

Conclusie

Kinderen - gevoel bij scheiding

Stel een minderjarig kind woont het grootste deel van de tijd bij zijn/haar biologische vader en een plusmoeder. In hoeverre vind je dan dat deze plusmoeder, bij wie het kind grotendeels woont, ouderlijk gezag zou moeten kunnen krijgen?

Intro

Resultaten 1

Resultaten 2

Resultaten 3

Conclusie

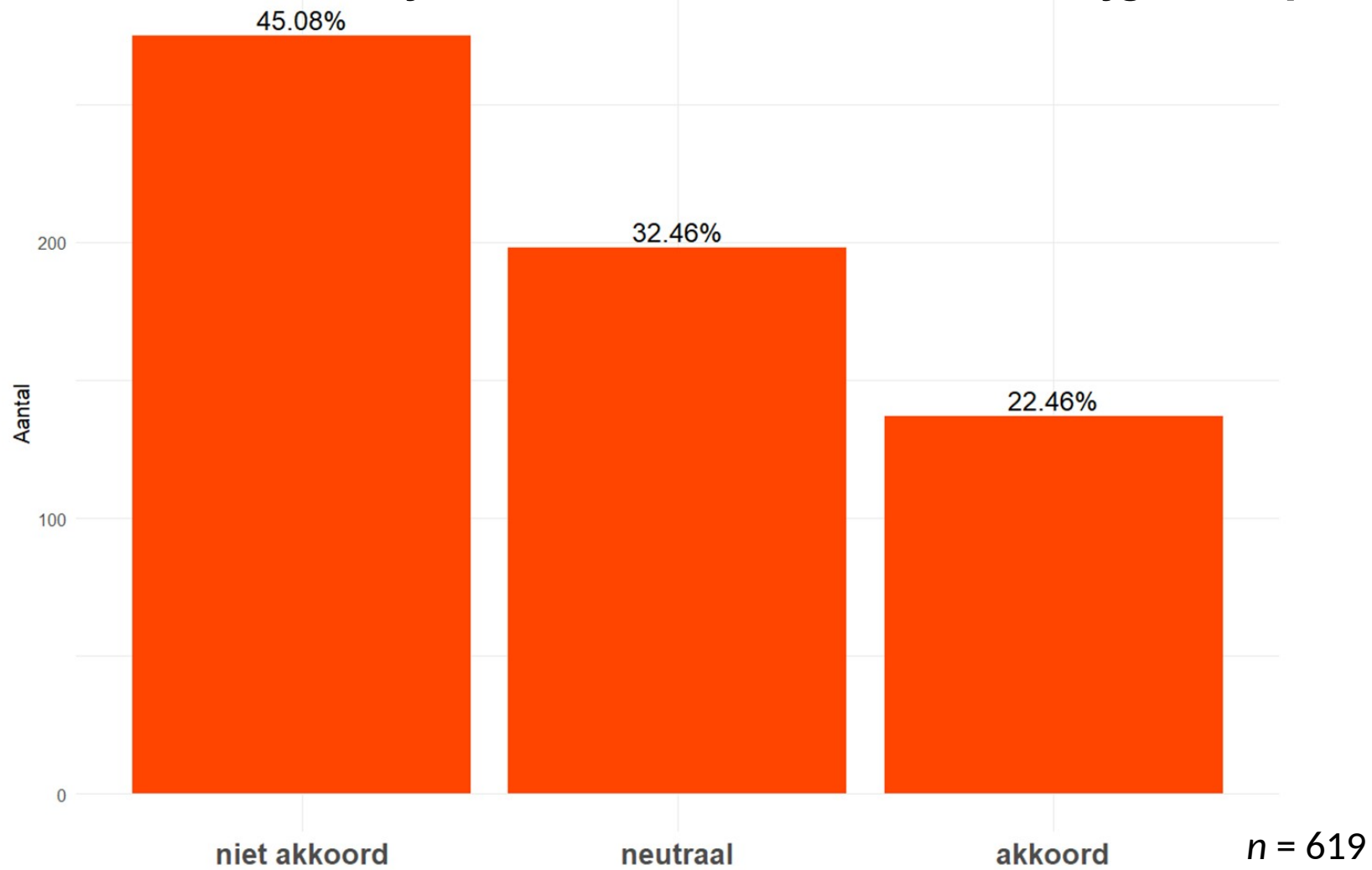
KU LEUVEN

3. Een wettelijk kader voor mij?
(data partners en nieuwe partners)

KU LEUVEN

3. Een wettelijk kader voor mij?

Ik vind dat ik wettelijk meer rechten zou moeten krijgen als plusouder.

KU LEUVEN

Intro

Resultaten 1

Resultaten 2

Resultaten 3

Conclusie

Plusouder

Gender

Gescheiden ouders

Moeilijkheden als plusouder

Leeftijd jongste pluskind

Eigen kind

Ex-partner heeft nieuwe relatie*

Relatie met ex-partner*

Conflict met ex-partner*

Voorspellers?

*wie ook eigen kind heeft uit eerdere relatie

KU LEUVEN

Voorspellers?

Plusouder

Gender

Gescheiden ouders

Moelijkheden als plusouder

Leeftijd jongste pluskind

Eigen kind

Ex-partner heeft nieuwe relatie*

Relatie met ex-partner*

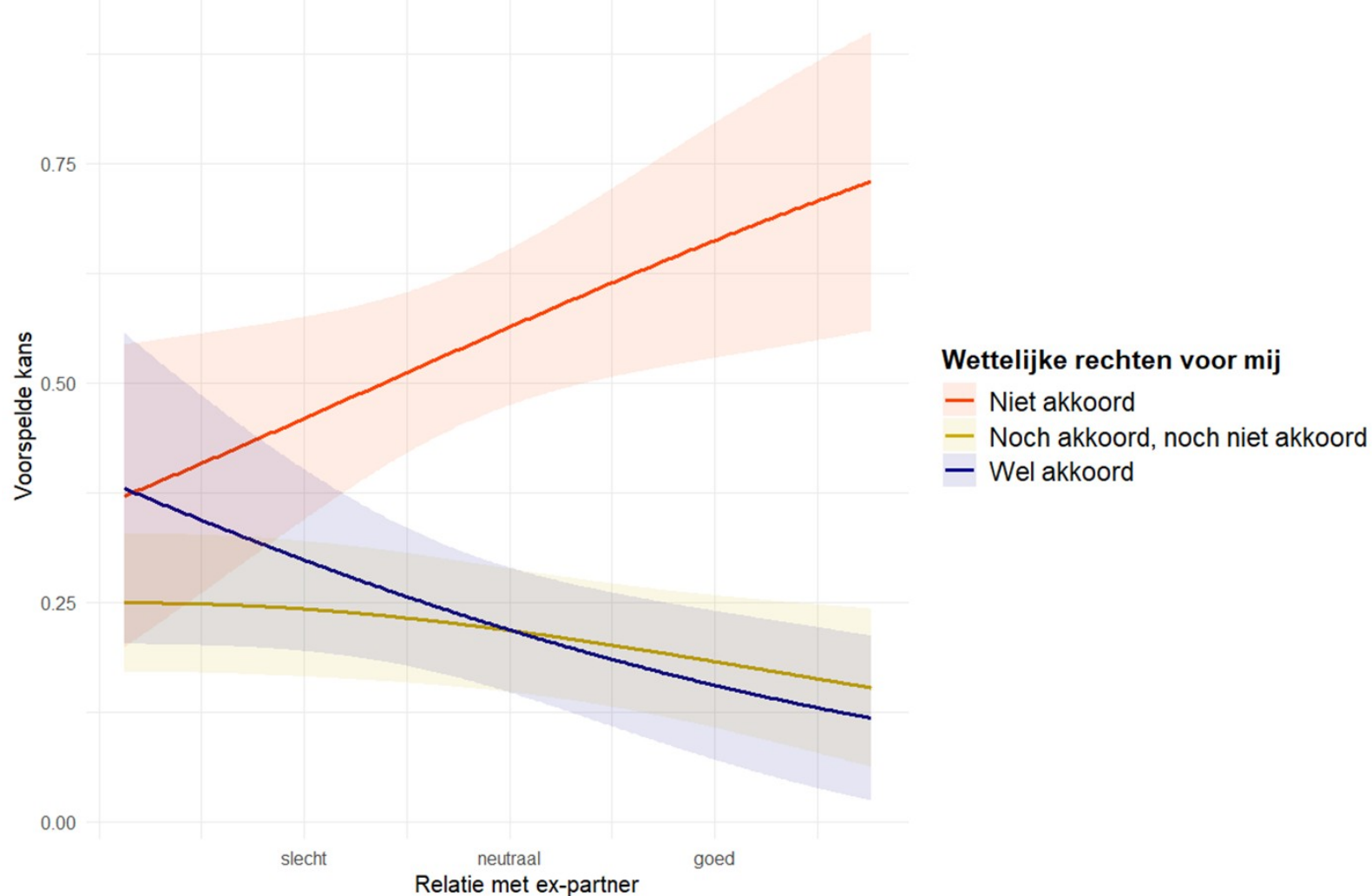
Conflict met ex-partner*

*wie ook eigen kind heeft uit eerdere relatie

KU LEUVEN

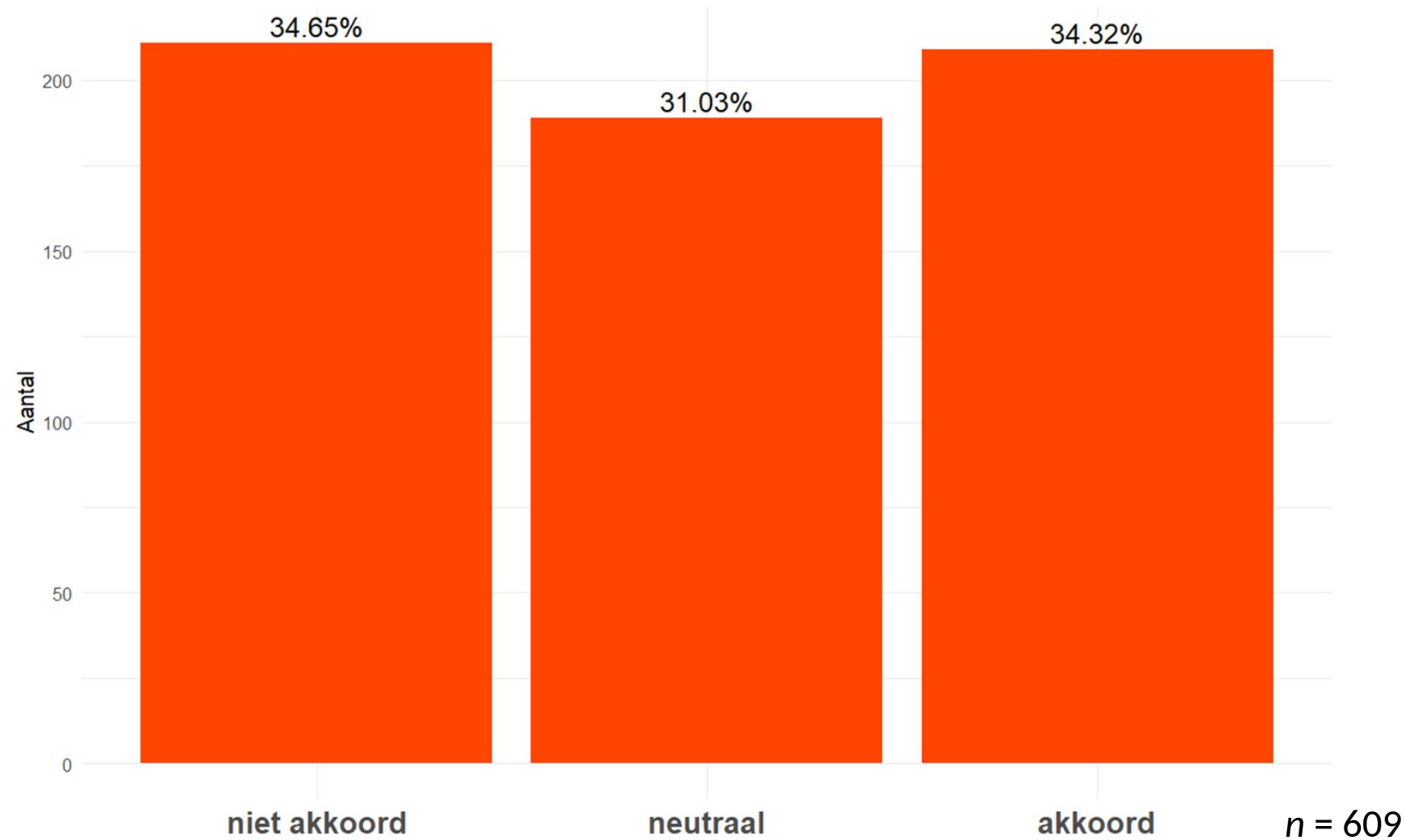
Relatie met ex-partner

Ik vind dat ik wettelijk meer rechten zou moeten krijgen als plusouder.

3. Een wettelijk kader voor mij?

Ik zou graag meer erkend worden in mijn rol als zorgfiguur.

KU LEUVEN

Intro

Resultaten 1

Resultaten 2

Resultaten 3

Conclusie

Plusouder

Gender

Gescheiden ouders

Moeilijkheden als plusouder

Leeftijd jongste pluskind

Eigen kind

Ex-partner heeft nieuwe relatie*

Relatie met ex-partner*

Conflict met ex-partner*

Voorspellers?

*wie ook eigen kind heeft uit eerdere relatie

KU LEUVEN

Voorspellers?

Plusouder

Gender

Gescheiden ouders

Moeilijkheden als plusouder

Leeftijd jongste pluskind

Eigen kind

Ex-partner heeft nieuwe relatie*

Relatie met ex-partner*

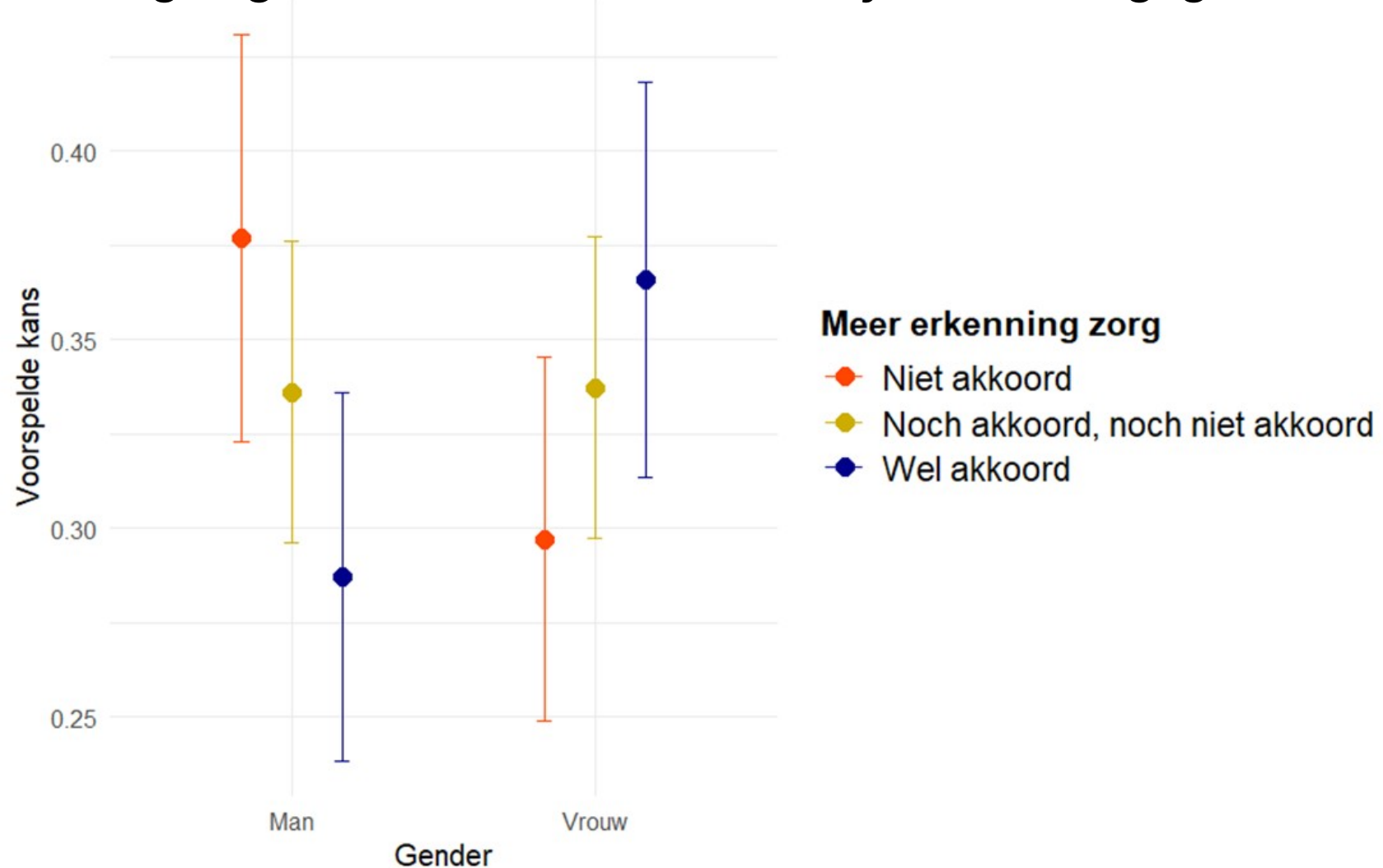
Conflict met ex-partner*

*wie ook eigen kind heeft uit eerdere relatie

KU LEUVEN

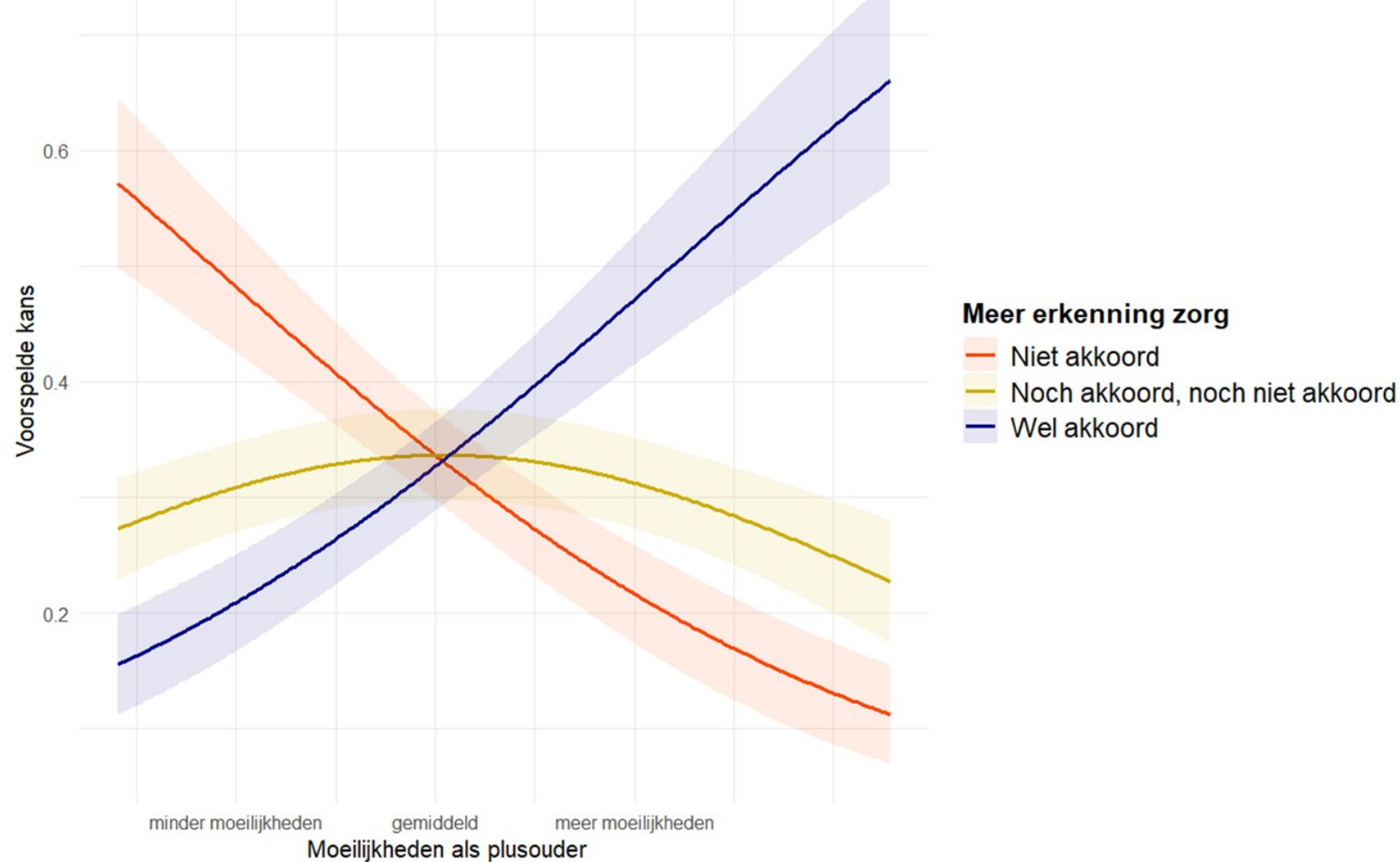
Gender

Ik zou graag meer erkend worden in mijn rol als zorgfiguur.

Moeilijkheden als plusouder

Ik zou graag meer erkend worden in mijn rol als zorgfiguur.

KU LEUVEN

Intro

Resultaten 1

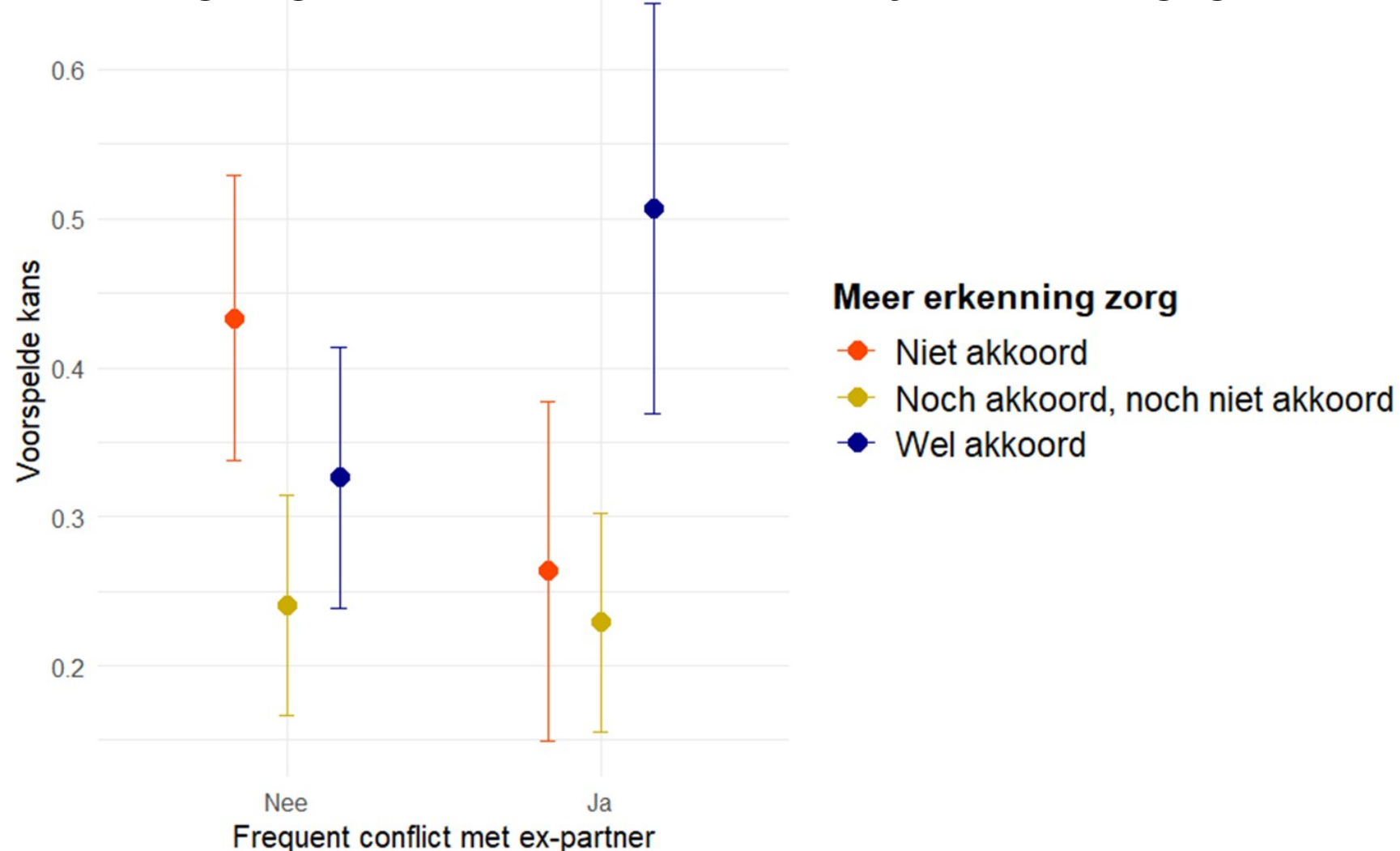
Resultaten 2

Resultaten 3

Conclusie

Frequent conflict met ex-partner

Ik zou graag meer erkend worden in mijn rol als zorgfiguur.

KU LEUVEN

Intro

Resultaten 1

Resultaten 2

Resultaten 3

Conclusie

4. Conclusie

4. Conclusie

- Rol in gezin maakt verschil → meer terughoudendheid bij:
  - **Alleenstaande ouders**
  - **Kinderen:** conflict tussen ouders en gevoel bij scheiding → aandacht voor mogelijke loyaliteitsconflicten!
- Algemeen meer enthousiasme voor '**enkele rechten**' dan voor 'dezelfde rechten' → maar wat dan concreet? One-size-fits-all?
- **Plusouders**
  - Bijna helft van de plusouders is voorstander van meer wettelijke erkenning, 1/5de gaat niet akkoord
  - 1/5de wil graag meer rechten in eigen situatie
  - Grotere vraag naar erkenning voor de zorgrol (1/3de)

Bedankt!

Vragen?

bieke.maes@kuleuven.be

KU LEUVEN

Referenties

Poortman, A.-R. (2023). More than two parents?: Divorced and separated parents' attitudes toward parental responsibility and legal parenthood of stepparents in the Netherlands. *Family & Law*, 6. <https://doi.org/10.5553/FenR/.000058>

Willekens, M., De Coninck, D., de Winter, P., Matthijs, K., Lierman, S., Boone, I., & Toelen, J. (2025). Is blood thicker than water? Perceptions on the role of stepparents in medical decisions among minors. *Journal of Child Health Care*, 29(2), 397-407. <https://doi.org/10.1177/13674935231211217>

KU LEUVEN